No. 2032 Zaterdag 23 December 1922. 39ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: St. Elisabeth's Gasthuis.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

KERSTMIS.

In stille bewondering denken wij weer aan het mysterie, opgesloten in de blijde boodschap van Joannes: „En het Woord is vleesch geworden." Deze blijde boodschap immers verkondigt de groote wereldgebeurtenis der menschwording van God de Zoon. Hij, gekomen om den menschelijken hoogmoed te beschamen en te genezen, koos de nederigheid als ideaal en vermeed alle vorstelijke macht en praal. Geen paleis stond gereed om Hem op te nemen bij Zijn komst in de wereld, maar hij stelde zich tevreden met een stal, ternauwernood ingericht als toevluchtsoord voor dieren, een spelonk door de natuur gevormd. Ongetwijfeld zouden koninginnen er eer in stellen Hem tot moeder te wezen, maar Hij verkoos boven hen een maagd van Juda, alleen door armoede en deugden onderscheiden. Hij verscheen als klein en hulpeloos kind, dat loopen kon noch spreken en slechts geschrei kon doen hooren. Wat niet ontbrak aan ieder menschenkind gaf Hij vrijwillig prijs: Maria wikkelde Hem in armoedige windselen en legde Hem in een kribbe, welke als voederbak voor os en ezel diende. Dat was de troon van nederigheid voor dezen koning.

Deze koning is waarachtig God. En daarom verrast het den geloovige niet als datzelfde kind, opgegroeid en man geworden, geloof en aanbidding eischt, gezag en macht over alles bezit. Wat nooit een heidensch wijsgeer, van zijn genie bewust en niet bang zijn ijdelen eigendunk te zeggen, uitspreken dorst, datzelfde vond Hij als 't ware natuurlijk en gewoon: „Ik ben het Licht der wereld."

Hij liet toe, dat men Hem aanbidding bracht en in plaats van blaam te werpen op de aanbiddingsacte van de vrouw, welke Hem te Bethania zalft met kostbare balsem, wenschtte Hij haar geluk en beloofde haar de onsterfelijkheid. (Mtt. 26. 13).

Hij stelde den stamvader van het Israëlistische volk verre in de schaduw: „Vóór Abraham werd, ben Ik." (Joam. 8. 58). Hij proclameerde zich meer dan Salomon, wiens wijsheid heel het Oosten verbaasde; meer dan Jonas, tot de Ninivieten gezonden om de boodschap des heils te brengen. (Mtt. 12, 41, 42). Hij sprak tot den storm: „Zwijg"; tot den duivel: „Onreine geest, ga uit van dien mensch"; aan het oor van den doove en den mond van den stomme: „Open u"; aan den melaatsche: „Ik wil, word gereinigd"; aan den lamme: „Neem uw bed op en wandel"; tot zijn vriend Lazarus, die reeds vier dagen in den schoot der aarde rustte, sprak Hij: „Lazarus, kom uit." En alles, wat Hij beval, ging oogenblikkelijk in vervulling: sneller dan de bliksem volgde het effect Zijn machtwoord.

O, diepe nederigheid en sublieme grootheid tevens. Ja, nooit heeft de antinomie, welke er bestaat tusschen nederigheid en grootheid, zich op meer wonderbare, meer evidente wijze vertoond dan in Hem. Voor den ongeloovige is deze verzoening een onoplosbaar raadsel, maar voor den christen verklaart zich alles van zelf. Immers dat kind, is voor hem God en mensch tegelijk. En als zoodanig beletten de grootste manifestaties Zijner Godheid Hem niet, te zijn het ideaal der nederigheid. Want de nederigheid moest het geneesmiddel zijn voor de kwaal des hoogmoeds, waardoor het menschdom viel; het sacrament, dat ons bevrijden zou uit de slavernij, waarin het menschdom zuchtte. Zijn nederigheid roept ook tot den mensch: Aan uw nederigheid, welke haar weldadig stempel drukt in uw karakter is het, dat Ik u zal erkennen als Mijn leerling, als een navolger van Mij. De mensch is waarlijk slechts volmaakt in de mate, waarin hij zich voor God vernedert.

Aan den nederige behoort de toekomst der wereld. Die machtig zijn in het kwaad, zullen Hem tevergeefs bestrijden. Mogen zij onder den naam van cultuur het oude paganistische idée doen herleven, ontketenen de hartstochten van hoogmoed en heerschzucht, het Kind van Bethlehem, machtiger dan zij allen, zal eindigen met hen te overwinnen. Het is de Heer der Heerscharen, de Koning der koningen en Zijn volk is het uitverkoren volk. (Apoc. 17: 14)

Monseigneur J. B. A. GIJLSWIJK.

Een groote eer is aan de R. K. Missie van Curaçao ten deel gevallen, welke eer zij helaas niet zonder groot verlies verworven heeft.

Deze week bracht de mail het nieuws, dat Pater Jordanus B. A. Gijlswijk O. P. tot het vorige jaar nog Pastoor der St. Annakerk alhier, door Z. H. Paus Pius XI benoemd is tot Apostolisch Delegaat voor Zuid-Afrika met de waardigheid van Bisschop.

De bisschoppelijke wijding zou hem te Rome zelf den 8n. December worden toegediend.

Zooals onze lezers zich nog wel zullen herinneren, kwam het vorig jaar in de maand Juli op het onverwachts de tijding uit Rome, waarbij de Congregatie der *Propaganda Fide* Pastoor Gijlswijk benoemde tot Apostolisch Visitator der 6 verschillende Engelsche en Duitsche religieuze Congregaties van Zusters Dominicanessen, die ten getale van meer dan 1000 in verschillende huizen van Zuid-Afrika verspreid, hun missiewerk verrichten. Die Zusters hebben daar het geheele bijzonder onderwijs voor hun rekening. Hun onderwijs wordt daar hoogelijk op prijs gesteld, en strekt zich uit op allerlei gebied. Niet alleen voeden zij de inboorlingen zoowel theoretisch en praktisch op voor den landbouw, besturen daar overal scholen en pensionaten, maar bereiden ook de meisjes der hoogere standen zelfs voor de studie aan de Universiteit voor.

In Augustus van het vorig jaar vertrok Pastoor Gijlswijk per *SS. Crijnssen* van hier naar Holland, om den 26n. October d. a. v. via Engeland de reis naar Zuid-Afrika te aanvaarden. Bijna 6 maanden bracht hij dáár door, bereisde heel Engelsch Zuid-Afrika, in alle richtingen van uit Kaapstad, en verder door de geheele Kaapkolonie, Natal, Oranje-Vrijstaat, Transvaal tot in Rhodesia, bezocht alle Apostolische Vicariaten en alle Zustershuizen, waarbij enorme afstanden met alle mogelijke vervoermiddelen moesten worden afgelegd, het laatst kwam de terugreis van Rhodesia naar Kaapstad 5 dagen en 5 nachten aan één stuk in den spoortrein.

In April van dit jaar keerde hij uit Afrika in Holland terug en vertrok reeds na weinige weken naar Rome om aan HH. Em. de Kardinalen van Rossum, den Prefect der *Propaganda*, en Gasparri, Staatssecretaris van Z. H. het omvangrijk rapport van zijn visitatiereis aan te bieden. Einde Juli keerde hij weer in Holland terug, doch met de aanzegging in October weer in Rome aanwezig te zijn voor meerdere besprekingen en overleg met de Kardinalen.

Welk een gunstigen indruk het verslag van zijn reis in Rome gemaakt heeft, blijkt meer dan duidelijk uit de nieuwe opdracht en verantwoordelijke post en hooge waardigheid, die hem nu door het hoogste gezag in de Kerk wordt toevertrouwd. Wat bij zijn vertrek reeds gevreesd werd, is nu werkelijkheid geworden, Pastoor Gijlswijk is voor de Missie van Curaçao verloren. Doch dankbaar erkennen wij, hoe hij hier voor den bloei der R. K. Missie medegewerkt.

Den 19n. November 1870 te Delft geboren, trad hij in November 1891 te Huisen in de Orde van den H. Dominicus en legde het volgende jaar in diezelfde maand zijn religieuze beloften af. Op 15 Augustus 1898 ontving hij te Utrecht de H. Priesterwijding en kwam den 3n. Mei 1899 hier in de Kolonie aan. Den eersten tijd was Pater Gijlswijk als kapelaan aan de St. Annakerk alhier werkzaam, tot hij in April 1903 benoemd werd tot pastoor van St. Martin. Daar stichtte hij in 1908 samen met Priorin Regina het St. Rosa-Hospitaal, dat in 1910 nog aanmerkelijk vergroot werd. En zoo'n levensvatbaarheid gaf hij aan deze nieuwe stichting en op zulk een degelijken grondslag bouwde hij het op, dat dit hospitaal zelfs op de omliggende Fransche eilanden met eere genoemd werd en ook van die plaats sen de zieken herwaarts trok.

In Maart 1911 moest hij op hooger bevel het pastoraat van St. Martin verwisselen met dat van de Kathedrale kerk van Otrabanda. Behalve door zijn geestelijke bediening maakte hij zich hier nog in tal van Commissies en Vereenigingen verdienstelijk, o. a. als lid der Schoolcommissie, als Adviseur van de *Coöperatieve Vereeniging en Nijverheid*, als President van de *Liga di Socorro*, als eerste President van de nieuw St. Vincentius-Stichting, als lid van het Bestuur van het St. Elisabeth's-Gasthuis.

Pastoor Gijlswijk was een ernstige en bescheiden, stille en sobere, degelijke en accurate werker, die veel arbeid kon verzetten, omdat hij voor zich zelf weinig of geen rust of ontspanning noodig had, en die veel meer gedaan en gewerkt heeft dan de meesten zelfs bij benadering bevroeden. Op St. Martin reeds was hij door zijn artikelen over plaatselijke sociale kwesties een der meest verdienstelijke medewerkers van de *Amigoe di Curaçao*. Tijdens zijn pastoraat aan de Kathedrale Kerk alhier heeft hij het archief van de St. Annakerk geheel geordend en bijna alle bouwstoffen bijeengebracht voor een volledige geschiedenis dier kerk, wat voor een groot deel ook tevens de geschiedenis onzer Missie beteekent.

Uit allerlei oude bescheiden, uit het archief der Kolonie, uit oude brieven en rekeningen enz. heeft hij die bouwstoffen opgediept en tot een geregelde chronijk samengesteld en zijn laatste schrijven uit Rome bracht ons nog een belangrijke vondst, die hij in het archief der *Propaganda* te Rome had opgesnuffeld. Ook het *Jubilé-boek*, dat bij het gouden feest (1870 — 1890) van de Curaçaosche Dominikaner-Missie verscheen, was geheel en al door hem opgezet, en voor verre weg het grootste deel ook door hem geschreven.

De reeks interessante *Afrikaansche Reisbrieven*, die hij op zijn tocht bij wijze van verpoozing schreef en in den loop van dit jaar in den *Amigoe di Curaçao* publiceerde, ligt bij onze lezers nog versch in het geheugen, en getuigt niet alleen van zijn gezonde opmerkingsgave, maar ook van een goed versneden pen.

In het Februari-nummer (afl. 4) van dit jaar verscheen in het *Koloniaal Missietijdschrift van de Indische Missie-Vereeniging* op bl. 202 nog een interessante historische studie van zijn hand over: *De Huwelijksvorm der burgerlijke wetgeving in de kolonie Curaçao.*"

Een dergelijke geschiedkundige studie kan nu ook verwacht worden over: „*Het kerkelijk huwelijk in de kolonie Curaçao.*"

Zijn groote administratieve en organisatorische talenten, die hij hier op Curaçao misschien nog niet ten volle heeft kunnen ontplooien, zullen hem in zijn nieuwen omvangrijken en hoog verantwoordelijken werkkring als Delegatus Apostolicus van Zuid-Afrika uitmuntend te stade komen.

Pastoor Gijlswijk had de Missie van Curaçao oprecht lief. Hij voor zich zou niets liever gewenscht hebben, dat tot aan zijn dood voor haar bloei te hebben kunnen medewerken. „*In diepe droefheid moet ik het zware kruis op mij nemen*", zoo schreef hij ons dezer dagen uit Rome, toen hem zijn benoeming tot Apostolisch Delegaat was medegedeeld.

Doch *zijn* droefheid en *ons* leedwezen over zijn verlies worden luide overstemd door de volle klanken van de klokken en de harmonische accoorden van het nieuwe orgel, die thans over en in de St. Anna-kerk hun dank zullen blijven uitjubelen aan Pastoor Gijlswijk, die daarmede nog in het laatste jaar van zijn pastoraat de St. Annaparochie verrijkte.

Moge Gods Engelen Monseigneur Gijlswijk geleiden op al zijn wegen en de zegen des Hemels zijn moeielijk werk als Apostolisch Delegaat van Zuid-Afrika vruchtbaar maken en tot rijken wasdom brengen.

Werklieden voor Cuba.

II.

Wij zullen dezen keer iets vertellen hoe het soms bij het werven van werklieden voor het buitenland toegaat.

In de maand Mei van dit jaar werden in Suriname arbeiders aangeworven voor een goudonderneming in Venezuela, waarvoor verschillende jongemannen zich aanmeldden.

Vanwege de politie verscheen er evenwel tegelijkertijd een uitnoodiging om, alvorens zich te verbinden, zich om inlichtingen te vervoegen op het politie-bureau.

Men ziet, dat ook in Suriname de politie zich wel degelijk met zulke aangelegenheden bemoeit, al heeft die tusschenkomst niet altijd succès.

Verschillende jongelieden lieten zich bepraten en vertrokken ondanks die waarschuwing onder leiding van een Surinaamschen opzichter naar Demerara. En hier werd eerst het contract geteekend, waarschijnlijk omdat men dit in Suriname niet aandurfde. Daarna vertrok het gezelschap naar Venezuela.

Sedertdien deden tal van geruchten de ronde, tot de courant *de Surinamer* een schrijven van den Surinaamschen opzichter uit Tumeremo (?) ontving, waarin werd gezegd, dat de mannen allen behouden waren aangekomen en tevreden waren over de behandeling, die zij ondervonden.

Dit schrijven, gedateerd 4 Juli, publiceerde dat blad den 27 Juli in zijn geheel, zonder daarvoor evenwel eenige verantwoordelijkheid te aanvaarden.

Daags na het verschijnen van dat blad vervoegde zich op het bureau van *de Surinamer* de vader van een der vertrokkenen, met een brief die met dezelfde boot gearriveerd was als die van den opzichter.

Volgens dezen brief moesten de arbeiders nog een week loopen, om op het goudplacer te komen, terwijl daarin de mogelijkheid werd uitgesproken dat men op het einde van Juli met het werk zou beginnen.

Ook dit schrijven werd gepubliceerd.

Intusschen werd de Redactie om inlichtingen gevraagd, zonder dat men daarop kon antwoorden, onbekend als men was met den afloop der reis.

Begin September ontving de Redactie evenwel brieven van vertrokken jongelui, die klachten bevatten van zulk een aard, dat de Redactie meende die te moeten publiceeren en er de aandacht der overheid voor te vragen.

Aan de hand der in de brieven genoemde feiten gaf het blad het volgende relaas van die reis.

In Demerara aangekomen op 13 Mei werd daar het contract opgemaakt, waarbij een dagloon van 75 c. (Amerikaansch) werd toegezegd, terwijl bij ziekte de arbeiders voor voedsel en verpleging zelf zouden hebben te betalen.

Hiertegen kwam zij natuurlijk in verzet.

De *Bond von Surinamers* in Demerara trok zich hunne zaak aan met het gevolg, dat de loonen werden gebracht op 1 dollar 20 boven den grond en 2 dollar in de mijnen. Bovendien kregen zij recht op vrije geneeskundige behandeling en vrije overtocht naar Paramaribo in geval van ziekte en wel per eerste gelegenheid.

Het vertrek uit Demerara werd daarop vastgesteld op 23 Mei.

Blijkens de brieven trokken de manschappen den 4den Juni het bosch in en bereikten den 21sten een savanna. De weg voerde over bergen, door zwampen en kreken, terwijl zij zelfs langs een kabelbaan van 150 voet moesten.

In den beginne moesten zij 16 mijlen per dag loopen, doch later liepen zij van 's morgens 6 tot 's avonds 6, zonder een bepaalden weg af te leggen.

De voedselvoorziening liet intus-

schen veel te wenschen. Zoo moesten de reizigers 5 dagen teren op 4 pond rundvleesch, ½ pond rijst en 1 pond blom.

Volgens de brieven ligt het Coro-Coroplacer, waarvoor de arbeiders waren aangeworven, op 6 à 7 dagen afstand van Tumeremo, van waaruit de eerste brief van 4 Juli werd verzonden.

Nu moesten alle bezendingen levensmiddelen van daaruit worden opgestuurd, doch zij kwamen zoo ongeregeld aan, dat de arbeiders gebrek leden.

Daarbij kwam nog, dat bij aankomst op het placer het contract werd verbroken, zoodat de arbeiders er eigenlijk in lossen dienst waren tegen 14 bolivars per dag (1 bolivar = 50 cent).

Kost moeten zij evenwel zelf betalen.

De levensmiddelen waren op het placer te krijgen tegen onderstaande prijzen :

rijst f 1	per pond
zout f 1	„ „
blom f 1	„ „
beschuit f 2.25	„ „
rundvl. f 1.50	„ „ (gezout vl. f 1)
olijfolie f 1.75	„ ½ flesch.
suiker f 1	„ pond
sigaretten f 1	„ pak van 18
lucifers f 0.25	„ doos
Quaker Oats f 2	„ blik
melk f 2	„

Geen wonder dus, dat er de grootste ontevredenheid heerschte onder het werkvolk en allen de uiterste zuinigheid betrachtten teneinde zoo spoedig mogelijk de prijs hunner overtocht bijeen te sparen om terug te kunnen keeren, hetgeen zij uiterlijk November hoopten te doen.

De Surinamer meende deze feiten te moeten publiceeren, teneinde de aandacht van het Bestuur erop te vestigen en te vragen, of hier geen termen aanwezig waren voor een onderzoek.

Reeds in de eerste dagen van September keerden drie Surinamers terug en publiceerden in *De West* hun ervaringen opgedaan, welke klachten vrijwel overkwamen met het bovenstaande, reeds uit hun brieven bekend geworden. Ook was één der Surinamers op het placer gestorven, door dat hij bij vergissing bij het kooken van zoete cassave ook bittere cassave had gemengd.

Den 9 September kwamen nog negen dezer contractarbeiders terug van Tumeremo, met de zelfde klachten.

Zondert men Cuba uit, waarover wegens het groote aantal arbeiders, die daarheen gingen, voldoende bijzonderheden gepubliceerd werden, dan wordt hier in onze pers gewoonlijk maar weinig bekend omtrent de lotgevallen van de arbeiders, die in den vreemde gaan werken.

Toch gelooven wij dat het goed is, dat daarover meer bekend wordt.

Maar nu dit jaar de arbeiderskwestie in onze kolonie bijzonder gunstig staat, er volop werk te vinden is aan de haven bij het lossen en laden der schepen, op de Isla, en bij de phosphaatmijnen van Santa Barbara, bestaat van den kant van het Gouvernement en van de Curaçaosche werkgevers er het grootste belang bij, dat onze werklieden niet naar het buitenland gaan uitzwermen.

De doodstraf in Suriname.

In de eerste dagen dezer maand is te Paramaribo een beruchte misdadiger tot de doodstraf veroordeeld en opgehangen.

De veroordeelde, *Coutanceau*, 33 jaar oud, een Franschman van geboorte, was een korte, stevige kerel. Zijn borst en armen bevestigden zijn verklaring, dat hij athleet-worstelaar was. In Frankrijk wegens allerlei misdrijven in de gevangenis geraakt, werd hij wegens poging tot ontvluchten en tot moord op den gevangenbewaarder, tot 20 jaar dwangarbeid veroordeeld met deportatie naar Cayenne.

Van hieruit vluchtte hij naar Suriname, waar hij een jaar of 3 geleden voor het eerst aankwam en zich deed kennen als een knap timmerman. Al spoedig bleek hij bovendien een buitensporig drinker te zijn, wat hem uitzetting kostte.

In de maand Mei van dit jaar wederom uitgezet naar Cayenne, zag hij kans weer op 10 Juni in Suriname terug te zijn. Kort daarna vinden wij hem op Moengo bij de Bauxiet-Maatschappij, — waar hij ook vroeger had gewerkt — van waaruit hij met eenige soortgenooten per boot wilde vluchten naar Venezuela.

Op dien tocht werd het gezelschap evenwel onaangenaam verrast door geweervuur der politie, die eenigen der opvarenden wist te vangen. Onder de ontsnapten was Coutanceau, die daarop met de overigen naar Brazilië wilde gaan.

De reis naar Brazilië zou te voet worden gedaan tot Kabelstation, vanwaar men door het bosch naar het placer der Comp. des Mines d'Or zou gaan en van daaruit naar Brazilië.

Ten slotte bleef hij alleen over met Harvieu, met wien hij in den nacht van 4 op 5 Augustus te Zanderij I aankwam.

Hier klopten zij bij een Chinees aan om het een en ander uit zijn winkel te betrekken.

Toen sloegen zij hun slag en viel hij den Chinees van achteren aan en worgde hem door middel van een beruchte handgreep, in het bagno algemeen bekend als de *coup du père François*.

Na den man met behulp van Hervieu te hebben gebonden en een prop over de ademhalingswegen te hebben bevestigd, legden zij hem op zijn bed, terwijl ieder zich belastte met het bijeenbrengen van goederen uit den winkel. o. a. levensmiddelen in blikjes, tabak, patroonhulzen, een geweer enz daarna werd om alle sporen van hun misdrijf uit te wisschen het huis in brand gestoken.

Toen de naaste buren bij het huis kwamen, was dit reeds zoo goed als afgebrand en vond men het verkoolde lijk van den Chinees.

Later gelukte het eindelijk aan een patrouille *Coutanceau* gevangen te nemen.

Bij de terechtzitting van 4 November legde *Coutanceau* zijn verklaringen af met een cynisme, dat walgelijk aandeed.

Het Openbaar Ministerie eischte tegen hem de Kapitale straf onzer wetgeving volgens art. 249 van het Wetboek van Strafvordering, dat luidt :

„Doodslag gevolgd, vergezeld of voorafgegaan van een strafbaar feit en gepleegd met het oogmerk om de uitvoering van dat feit voor te bereiden, gemakkelijk te maken, of om bij betrapping op heeter daad, aan zich zelven of andere deelnemers aan dat feit hetzij straffeloosheid hetzij het bezit van het wederrechtelijk verkregene te verzekeren, wordt gestraft met de doodstraf, met levenslange gevangenisstraf of tijdelijke van ten hoogste twintig jaren."

Ook op het oogenblik dat Coutanceau de doodstraf tegen zich hoorde eischen, bleef hij in dezelfde onverschillige houding en cynisme volharden.

De verdediger R. D. Simons, Praktizijn bij het Hof van Justitie, verzette zich tegen dien eisch, o. a. aanvoerend, dat de doodstraf den weg naar berouw voor dezen mensch afsloot en achtte voorts de bedoeling tot moord niet bewezen.

Veertien dagen later werd deze eisch van het O. M. door het Hof van Justitie bevestigd en een verzoek tot gratie afgewezen, zoodat heel spoedig de executie te verwachten was, aangezien art. 309 van het Wetboek van Strafvorordening bepaalt, dat het vonnis hierna zoodra mogelijk moet worden ten uitvoer gelegd.

De terechtstelling was dan ook op 2 December bepaald en ingevolge art. 311 moest dit daags te voren aan Coutanceau worden bekend gemaakt door de daartoe aangewezen personen.

Door onvoorziene omstandigheden werd dit evenwel voor onbepaalden tijd uitgesteld.

Coutanceau had n. l. getracht het gerecht vóór te zijn en zelf een eind te maken aan zijn leven.

Aangezien hij lijdende was aan koorts schreef de gevangenisdokter hem kinine voor en hij, in plaats van deze in te nemen, spaarde zijn dosis twaalf dagen op en nam eenige dagen geleden al de opgespaarde kinine in. Ofschoon de hoeveelheid doodelijk is bleef Coutanceau in het leven, doch begrijpelijkerwijs lag hij daarna ernstig ziek in zijn cel. Niet alleen kon hij zijn slaapplaats niet verlaten, doch was bovendien aan beide oogen blind geworden. De terechtstelling moet dus voor onbepaalden tijd worden uitgesteld.

Evenwel schijnt hij toch daarna wat beter geworden te zijn en is eenige dagen later toen het strafvonnis door ophanging voltrokken en wel binnen de gevangenis. Ingevolge de desbetreffende voorschriften mochten daarbij slechts tegenwoordig zijn de procureur generaal, twee leden van het hof en de griffier.

In tegenstelling dus met de bepalingen van den afgeschaften *Code pénal* mag de terechtstelling niet in het openbaar plaats hebben.

Aan den godsdienstleeraar, dien hij zou verlangen, moet onbeperkte toegang worden vergund tot den veroordeelde. Ook bij de uitvoering der straf mag deze dus rechtens tegenwoordig zijn.

Gelukkig heeft de veroordeelde in het aangezicht des doods toch zijn cynisme laten varen en kwamen de meer godsdienstige gevoelens zijner jeugd weer boven en vroeg hij de hulp van een priester. Met ware teekenen van berouw is hij de eeuwigheid ingegaan.

Correspondentie van St. Martin.

Philipsburg, 26th November 1922.

We elect this time to send you our correspondence in English, because there is an article in your issue of the 21th Oct. no. 2023, which concerns the *entire* population of these three islands.

Hence the pros and cons relative thereto ought to be in a language with which our people are fully conversant. We shall endeavour to deal dispassionately with each complaint as it unfolds itself.

Complaint I. *Everyone knows that there is great discontent among the whole population of the three Windward Islands. In no society can you go where there is not a complaint against existing conditions. Old folk even go so far to say that conditions, as they are now, have never been experienced before.*

I am certain that little is known at Curaçao concerning this dissatisfaction. How comes that? Nobody dares write about it, because the cause thereof is to be found at head-quarters. Notwithstanding all this bad treatment, there is still so much respect and fear for authority that silence is observed, even in the open. Nevertheless, someone must bell the cat.

Well, we all know that grumbling and discontentment are the chief characteristics of the people of these three islands.

Whether an administration is good, bad of indifferent, there is always some one to sound the note of alarm and disapproval. Grumbling is as indigenous to our soul as the manchineel-tree, and ofttimes equally as stinging. Why this note has been sounded this time we do not at all gather from the complaint so vaguely made. If we however associate it with what our anonymous writer subsequently tells us then we may come to some conclusion. Meanwhile it is asserted that there is discontent among the entire population of these three islands.

As far as we know and hear this may be true in connection with the great scarcity there is of work for our people. These islands are going to pot by the run, simply because there is no backbone of industry in them, and, where there *is* one, it is being grossly neglected, and when Nature herself fosters it, it is as a rule flagrantly suppressed. We think this is one of the primary causes for complaint this way; and another is the squeezing that's being done for the sake of economy. Of course we lay the blame at no man's door, for we are experienced enough to understand that if the Governor of Curaçao gets orders from the Minister of Colonies to squeeze expenses, he must not only do so, but also enjoin the Gezaghebbers under him to do the same. This does not however destroy the fact that we are being squeezed with a vengeance, and the people in these three islands are grumbling like the deuce about it. Now that's plain simon-pure talk.

The only consolation left us is to indulge the hope that those in authority at the Ministry of Colonies may soon ease up on the button, and let us breathe fresh air once more. We think that this state of affairs is pretty well kwown at Curaçao, and our public have no trepidation at all in voicing their sentiments, for every man in the street is chockfull of it. We do not require the tintinnabulations of a cat's bell to announce it. The grumbling is already too loud, and these would not be heard.

Complaint II. *It is sad indeed to see how little the Chief of these islands reckons in one respect with the wellfare of the population.*

In the first place our daily sustenance and trade in these islands depend solely on our imports which are supplied chiefly by means of the mailboat. Passengers have also no decent opportunity of travelling, unless on this boat. Some time ago the „Virginia" used to sail from St. Martin to Saba, St. Eustatius and St. Kitts and vice-versa. For the sake of Government officials the regular route has often been interrupted and delayed so as to transport them. This developed at such a rate that the mailboat was christened a "pleasure-yacht". The mails at St. Martin were often closed before the mailboat arrived; there was thus no question of answering letters by her. The route St. Eustatius - Saba was on one occasion stopped, trough which all correspondence and communication were interrupted for three weeks.

We think it is somewhat complementary when only in *one respect* the Chief of these three islands pays no heed to the wellfare of their population. There may be a hundred and one cases in which all attention has been given, but nobody knows anything about it. The remark is however more or less in the blue; we cannot locate it, as we are not told in what that *one respect* is, but from subsequent inference in N. N.'s article we presume it is the mail-service which we shal deal with later on. As far as the *pleal sure-yacht* baptism goes, we have essayed to treat the matter dispassionately, and this seems to be a fact we cannot gainsay. There have been repeated occasions in which the regular mail-service here has been changed to suit the departure of Government Officials, after a short advertisement to that effect had been made, so short at tunes that there was hardly a margin left for replying to letters received by the mailboat the night before. We cannot enter into the reasons which might have led up to these changes, but, to say the most of it, they were not in harmony with the democratic tune of the age. We remember some three years ago, being in St. Croix when the Postmaster there, who is by-the-by directly under the Postmaster-General at Washington, announced to the public that mail for St. Thomas per submarine-chaser would be closed at 5 p. m. The Naval Secretary there, who represents the President Governor at St. Thomas, wanted to despatch the chaser at 2 o' clock that day and asked the Postmaster to change the hour of the closing of the mails at 2 o' clock. This request was refused on the grounds that it would have inconvenienced the public too much. This decision had however a more *pro bono publico* sound.

There was official communication with Saba and St. Eustatius for the three weeks alluded to. The „Virginia" was despatched to Curaçao, and in spite of the Gezaggebber's efforts to get a vessel to supply her place for the mail-service with these islands, he could not at first succeed, the hire asked being so exorbitant. He, however, after the departure of the „Virginia", got the Dutch boot Sea-bird to run the mails, and there was absolutely no delay in the mail-service between St. Thomas and these islands, for the „Sea-bird" arrived with mails, within the ten days' limit.

(Wordt vervolgd.)

Berichten uit de Kolonie.

De Bisschopswijding van Pater Gijlswijk.

De Tijd van 29 November meldt daarvoor nog het volgende :

Naar wij vernemen zal de nieuwbenoemde Pauselijke Delegaat van Zuid-Afrika, de ZeerEerwaarde Pater J. GIJLSWIJK, den 8en December a.s. de Bisschopswijding te Rome ontvangen in de Dominikaner kerk *Santa Maria sopra Minerva*.

De wijding zal worden toegediend door Z. EM. W. KARDINAAL VAN ROSSUM *C. s.s. R.* met asistentie van Mgr. TH. ESSER O. P., titulair aartsbisschop van Sinis, en MGR. A. DONTENWILL O. P. titulair-aartsbisschop van Ptolémais (Phoenicië).

De plechtigheid zal o. m. worden bijgewoond door den Hoogeerw. Pater-Generaal Theissling O. P., den Hoog-Eerw. Pater-Provinclaal B. D. van Breda en den Zeereerw Pater M. Gijlswijk, prior van het Dominicanenklooster te Zwolle, broeder van den nieuwen Bisschop.

Na zijn Bisschopswijding zal Mgr. Gijlswijk een bezoek brengen aan zijn vaderland.

Weldadigheidsbazar.

De geest van weldadigheid verloochent zich nooit onder de bewoners van ons eiland. Nauwelijks werd een oproep gedaan voor de inzending van voorwerpen ter verloting voor de bazar, op touw gezet voor de nieuwe hospitalen van Bonaire en Aruba, of de giften stroomden toe. De kooplieden wedijverden in gulheid en stuurden belangrijke inzendingen. De tentoonstelling wordt gehouden in het Zuidelijkste gebouw van het St. Martinus-Gesticht aan het Brionplein, op Donderdag, Vrijdag en Zaterdag der volgende week. Des avonds worden er voor de bezoekers eenige feestelijkheden aan verbonden.

Ziehier het programma der feestelijkheden :

Donderdag, 28 December, 's avonds *ten half 8 uur*, Opening der Bazar door MEVROUW BRANTJES. Dezen avond zal het muziekkorps der weesjongens van Scherpenheuvel opluisteren.

Vrijdag, 29 December.

Deze avond is speciaal gewijd aan de kinderen, aan wie surprises worden aangeboden, en voor wie een tombola en loterij gehouden wordt.

Zaterdag 30 December.

Sluiting van de Bazar, met een aangename verrassing, waarover wij nog niets mogen mededeelen,

De twee laatste avonden zal een orkest onder de bekwame leiding van de Heer JACOBO PALM voor de bezoekers een aangename afwisseling brengen.

Elken avond zal in de zaal een groep jonge dames aanwezig zijn, die met elkander zullen wedijveren, om de belangstelling en het medelijden der bezoekers voor de noodlijdende hospitalen van Bonaire en Aruba gaande te houden.

Nieuwe Dokter.

Woensdag is per SS. *Venezuela* alhier gearriveerd de Heer J. R. ARENDS, Arubiaan van geboorte, die na zijn artsdiploma aan de Universiteit te Amsterdam behaald te hebben, zich nu hier in de kolonie als geneeskundige komt vestigen. Dr. Arends komt juist op tijd, nu er voor de armenpraktijk hier op het eiland zulk een groot gebrek aan dokters is. Wij heeten Z. Ed Z. G. van harte welkom.

Emma-school.

Aan de jongelui Oscar Blom, Max Daal, Elias Goilo, Johan Hart, en Johan de Windt, die alle klassen van de Emma-school hebben afgemaakt, werd dezer dagen een getuigschrift uitgereikt na gunstig afgelegd examen in tegenwoordigheid van den Inspecteur van het Onderwijs.

Ontvangen.

Van den Heer E. MORENO BRANDAO afl. 2 van *Macabéo*, Revista mensual bajo los auspicios de la Colonia Israëlita de Venezuela. Directores Dr. Aäron Benchetrit y J. Bendahan Ch.

—Van den Heer Edo. F. Jansen, alhier twee pakjes *Cigarillos* nieuw merk *Virginia* en *As de oro*.

— Van de Heeren J. en D. JESURUN alhier den bekenden muurkalender van *The Manufacturers Life Insurance Cy*, waarvan deze heeren de agenten zijn.

Consul.

De heer J. Perret Gentil is benoemd tot vice-consul der Nederlanden te Ciudad Bolivar (Venezuela). buiten bezwaar van 's lands schatkist. Het ressort van het vice-consulaat omvat den staat Bolivar, benevens de territoriën Amazonas, Delta Amacuro en Yuruary.

N. R. Ct.

Bibliographie.

Verschenen :

Eerste aanvulling der wetten. en verordeningen betreffende Ned. Indië. Suriname en *Curaçao*, uitgegeven onder toezicht van PROF. MR. PH. KLEINTJES. 8e, geheele herziene druk. (Amsterdam, J. H. de Bussy).

Curaçao, possesion neérlandaise de la mer des Caraïbes, par TH. DE STREITBERG (Bulletin de la Société Belge d'Etudes Coloniales, 1922. No. 7—8).

De „Sampala Correio."

Dit watervliegtuig, waarvan wij reeds meermalen melding maakten,

heeft op zich genomen een vlucht te maken van New-York naar Rio de Janeiro (Brazilië), een afstand van 8.000 mijlen.

De route, die het vliegtuig volgt is: New-York, Bahama-eilanden, Haïti, Porto-Rico, Martinique, Trinidad, Demerara, Paramaribo, Para, Manaos, Rio de Janeiro.

Een vorige maal deelden we mede, dat het vliegtuig te Trinidad met gebroken schroef lag. Volgens Surinaamsche bladen heeft het toch later zijn reis verder naar Demerara kunnen voorstellen en kwam Vrijdag 24 November 's middags kwart voor 2 uur te Paramaribo aan. Het was dien morgen kwart voor 10 uur uit Demerara vertrokken, had dus den afstand van ongeveer 250 mijlen in 4 uur afgelegd.

In Paramaribo had het vliegtuig enorm veel belangstelling, daar dit de eerste vliegmachine was, die men daar te zien kreeg.

De bemanning van het vliegtuig bestond uit: Luitenant WALTHER HINTON, commandant; Dr. E. PINTO MARTINS, Braziliaansche nauticus; JOHN WILSHAUSEN ingenieur; GEORGE T. BYE verslaggever, en V. T. BALTZELL, filmopnemer. Het laatste deel van de reis was goed verloopen, doch van New-York tot Trinidad had men niets dan pech gehad. Déze tocht van 8.000 mijlen over zee is wel een ietwat gewaagde onderneming, omdat een groot deel gaat door streken, die tot dusver nog weinig of in het geheel niet door vliegeniers bezocht zijn.

Men kent de windrichtingen in die streken nog niet voldoende, zoodat deze reis een gevaarlijk karakter draagt.

De *Sampaia Correio* is voorzien van motoren te zamen van 800 P.K.

De afstand van Paramaribo tot het volgende station Para in Brazilië bedraagt 540 mijlen, dus ruim het dubbele van Demerara naar Suriname.

Twee dagen later dus Zondagmorgen 26 November zou men van Paramaribo verder den tocht voortzetten.

Een mooie Film.

Blijkens onderstaande advertentie zal er op Donderdag 28 December 's avonds half 8 uur in het *Teatro Americano* een hoogst spannende en interessante film worden opgevoerd, getiteld: *Het Biechtgeheim*.

Dit is werkelijk een prachtfilm, die hoogst leerzaam is en waar ieder katholiek gerust heen kan gaan. Daar de geschiedenis buitengewoon verwikkeld is, vreezen wij dat misschien niet door iedereen het verloop van het verhaal duidelijk zal te volgen zijn. Daarom geven wij hier, zonder in veel details af te dalen, een kort overzicht van deze geschiedenis. De hoofdpersoon is een katholiek priester, die de meest ontzettende familiescènes meemaakt en verduren moet om het biechtgeheim, dat hem is toevertrouwd, te bewaren.

Er is een moord gepleegd. De werkelijke moordenaar biecht bij dezen priester. Later blijkt, dat een broer van de verloofde van Thomas, den broer van den priester, is vermoord.

Deze Thomas wordt van den moord verdacht, omdat bekend is geworden, dat hij te voren met den broer (die vermoord is) van den verloofde gevochten heeft. De politie komt in de pastorie en neemt Thomas, den broer van den pastoor, als verdacht van den moord gevangen. Rechtszaal: De werkelijke moordenaar, — die een echte schurk is, — zweert niets van den moord af te weten. De pastoor als getuige gehoord, verklaart dat hij niets kan zeggen. De advocaat brengt hem ernstig de gevolgen van zijn zwijgen onder het oog: zijn eigen broer zal als verdacht ter dood veroordeel worden, hetgeen ook werkelijk gebeurt.

Het volk komt tegen de beslissing in opstand, en breekt de gevangenis open. De justitie staat onmachtig en roept de hulp van den priester in om het volk te kalmeeren. Den priester gelukt dit en zegt tot het volk, dat het gerecht zijn verloop moet hebben. Later bezoekt de priester zijn onschuldigen broer in de gevangenis. Deze is woedend over zijn zwijgen en dat hij belet heeft, dat 't volk hem in vrijheid wilde stellen, en gaat in zijn woede den priester te lijf, wurgdè hem bijna, waarna hij het priesterkleed van zijn broer aantrekt en zoo de gevangenis verlaat. In den spoortrein ontmoet de vluchteling den werkelijken moordenaar, die naar Canada is gevlucht. Deze wil bij den gewaanden priester biechten, doch herkent hem opeens, waarna een gevecht plaats vindt, de moordenaar springt uit den trein. De echte pastoor treedt weer op, begrijpt terstond wat er is gebeurd en belooft dien vluchteling terug te brengen. Na tal van nieuwe verwikkelingen wordt de onschuldige door het gerecht opnieuw gevangen en zal terecht gesteld worden. Het schavot staat reeds opgericht en juist vóór het oogenblik dat hij de doodstraf zal ondergaan, komt de priester met den werkelijken moordenaar, die door het droombeeld van zijn gestorven moeder beangst en vertwijfeld, zich nu vrijwillig als den werkelijken moordenaar aangeeft en den onschuldige bevrijdt.

Een geweldige spanning maakt zich voortdurend van den toeschouwer meester. Ook onder technisch oogpunt is deze film een prachtstuk. Heerlijke natuuropnamen. Schilderachtige landschappen. Het zou wel aanbeveling verdienen als tijdens de vertooning eenige uitleg door een bekwamen explicateur gegeven werd.

Wij raden ieder ten sterkste aan deze film te gaan zien.

Voetbal-Competitie-Wedstrijden 1922—1923. Stand der Clubs.

Namen der clubs	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelp. voor - tegen	pnt.	gem.
Volharding	4	3	0	1	11 — 2	6	1,50
Sparta	4	2	2	0	4 — 0	6	1,50
Jong Holland	4	2	1	1	6 — 2	5	1,25
Juliana	2	0	2	0	0 — 0	2	1,—
Progreso	4	1	1	2	1 — 4	3	0,75
Leonidas	3	0	2	1	1 — 2	2	0,66
Asiënto	3	0	0	3	0 — 13	0	0,—

De spellingkwestie.

In de Mem. v. Antwoor op de Begrooting 1923 zegt de minister van Onderwijs Kunsten en Wetenschappen:

Wat het spellingvraagstuk betreft: men heeft zich z.i. nog niet in genoegzame mate hetzij in den eenen, hetzij in den anderen zin, over het door de hoogleeraren Muller en Kluyver ontworpen stelsel uitgelaten. Hij kan op dit oogenblik deze verdienstelijke poging om tot een oplossing te komen nog niet als afgedaan beschouwen. Dit neemt niet weg, dat hij met belangstelling kennis nam van de vier conclusiën, waartoe een kommissie, uit het *Alg. Ned. Verbond* is gekomen. Hij zal overwegen of in die richting de oplossing van den strijd over de gewenschte schrijfwijze van onze taal is te zoeken.

Officieele berichten.

(van de vorige week.)

Mej. R. Conner is tijdelijk belast met het onderwijs in strooheoden vlechten aan de leergangen te Philipsburg; Mej. H. Conner aan die te Simsonsbaai en Mej. E. Buncamper aan die te Philipsburg en Koolbaai op St. Martin N. G. en Mej. O. Simmons aan die op Saba.

Aan den Agent van politie 1ste klasse op Aruba W. M. Koenen is om gewichtige redenen acht dagen verlof verleend.

De tijd. onderwijzer 4de klasse G. H. Davis, tijdelijk werkzaam aan de openbare school te Koolbaai is eervol ontheven van zijn werkzaamstelling bij het openbaar onderwijs op St. Martin N. G.

De onderwijzer 3de klasse W. F. A. Labega is belast met de werkzaamheden van onderwijzer, tevens hoofd der openbare school te Koolbaai op St. Martin.

De onderwijzer 4de klasse W. H. Buncamper is belast met de werkzaamheden van onderwijzer, tevens hoofd der openbare school te Beneden Prinsenkwartier op St. Martin.

Aan Mej. E. Buncamper, I. Grall en M. J. Arrindell is eervol ontslag verleend als onderwijzeres in de nuttige handwerken aan de openbare scholen, onderscheidenlijk te Koolbaai, Philipsburg en Beneden Prinsenkwartier op St. Martin.

De tijd. onderwijzer 3de klasse E. S. J. Kruythoff is eervol ontheven van zijn werkzaamstelling aan de openbare school te Windwardside op Saba en van de waarneming der functie van hoofd dier school en werkzaam gesteld aan de Openbare School Oranjestad op St. Eustatius.

Aan den heer A. Goudswaard is op zijn verzoek wegens vertrek uit de kolonie eervol ontslag verleend als lid van de Gezondheidscommissie en de Examencommissie, bedoeld bij art. 36 van de gezondheidsverordening onder dankbetuiging voor de als zoodanig bewezen diensten, en tot lid van de Gezondheidscommissie is benoemd de heer H. B. Bakker.

De heer Manrique Capriles is eervol ontheven van de functie van tijdelijk lid der Schoolcommissie alhier.

Aan den seinmeester tevens lichtwachter op Fort Amsterdam te St. Martin, E. E. de Weever is op zijn verzoek eervol ontslag uit 's lands dienst verleend.

Amerikaansche Marktberichten.

De Curaçaosche export-artikelen stonden op de markt te New-York in de veertien dagen van 17 November tot 1 December als volgt genoteerd;

Dividivi: De vraag naar dit artikel blijft in gematigd tempo aanhouden. De koopers durven geen grooter hoeveelheid aan dan ze voor onmiddelijk gebruik noodig hebben.

Daar de looiers, die dividivi als looistof gebruiken, in den laatsten tijd geen belang hadden bij de markt der runderhuiden, bestaat er wel vrees dat er een daling in den prijs van dividivi te wachten is, indien ten minste geen gunstige wending komt voor de industrie der zeemleer-bereiding.

Er zijn wel prijzen van 38 dls per ton (van 2000 pd) gemaakt, maar die verkoop ging niet zoo makkelijk van de hand.

Geitenvellen. Sedert de vorige prijsnoteeringen heeft er geen merkbare verandering in dit artikel plaats gevonden. De prijs van 29 Amer. ct kan men als vast beschouwen en daarvoor zijn nu koopen te sluiten.

Aloë. Daar het aanbod op de plaatsen van oorsprong verminderde, is de prijs wat verbeterd en kan men tegen 5½ cts per pond verkoopen.

Er is bekend geworden, dat er ook een verkoop van 10 kisten tegen 6 cts per pond gesloten is, doch een verkoop van zulke geringe hoeveelheid kan men niet beschouwen als den stand der markt aan te geven vooral wanneer men weet, dat de voorraden hier in depôt opgeslagen tegen 5⅜ cts worden aangeboden, terwijl de opkoopers er niet den minsten haast mee maken voor minderen prijs in te koopen.

Men schat den geheelen voorraad in New-York nog in depôt voorradig nog op 800 kisten.

MUZIEKUITVOERING.

Programma

1. Herzog Alfred, Marsch K. Komzak
2. Adieu Bourgogne, Ouverture F. Mourgue.
3. Ein Abend in Toledo
   a: Serenade
   b: Spanischer Tanz M. Schmeling
4. Fantaisie sur „Ernani" G. Verdi
5. Paraphrase op het Kerstlied „Stille nacht, heilige nacht" R. F. Boskaljon
6. Fantaisie sur „Guillaume Tell" G. Rossini.
7. Los Dispuestos, Valse (1e uitv) N.N.
8. Go Ahead, Fox-Trot (1e uitv.) J. P. Boskaljon

Zondagavond om 7,30 uur Brionplein

ZITTING van den Koloniaien Raad op Zaterdag, den 23n. December 1922. des avonds te 8 uur.

Te behandelen onderwerpen:

1. Verordening tot verklaring van de wenschelijkheid om het bij de Staten-Generaal ingediende wetsontwerp tot vaststelling van de koloniale huishoudelijke begrooting van Curaçao voor het dienstjaar 1923 (Gedrukte stukken, Zitting 1922—1923 — 3 No. 2) te wijzigen. (23).
2. Verordening tot wijziging van de Gebruiksbelastingverordening 1908 (18).
3. Verordening tot wijziging van de „Overdrachtsbelastingverordening 1908" (22).
4. Verordening tot wijziging en aanvulling van de „Algemeene Verordening I. U. en D. 1908" (20).
5. Verordening tot instelling van een leerlingstelsel ter bevordering van het ambachtswezen in de kolonie Curaçao (26).
6. Keur tot wijziging en aanvulling van de „Algemeene politiekeur" 1917 (6).
7. Keur tot wijziging van de „Algemeene politiekeur" 1917 (11).
8. Verordening tot wijziging van de verordening van den 7n. October 1918 (P. B. 1919 No. 43), waarbij bepalingen worden vastgesteld betreffende het verleenen van vergunningen tot het gebruik van domein voor de exploitatie van motor-omnibusdiensten als ondernemingen van openbaar nut op het eiland Curaçao. (19).

Willemstad, den 22n. December 1922.

De Griffier,

Boomgaart.

POLITIEKE FILM.

VII

De gecombineerde zittingen der beide Commissies (Russische en niet-Russische) brachten reeds in den aanvang dezelfde moeilijkheden naar voren, die zich te Genua hadden vertoond en waardoor ten slotte de conferentie in het zonnig Italië was vastgeloopen. De Russen waren weinig toeschietelijk in zake het doen van concessies, hoogst begeerig op het punt van credietvorderen, terwijl zij een haast onbegrensd geloof eischten aan hun eerlijke bedoelingen en het in twijfel trekken van hun oprechtheid en rechtvaardigheidsgevoel als een onhoffelijkheid der ergste soort beschouwd werd.

Litwinoff ontvouwde zijn plan om Rusland met buitenlandsch kapitaal te helpen; als een totaal bedrag gaf hij op 3 miljard 224 miljoen gouden roebels (welks waarde is ± ½ dollar) verdeeld over de volgende bedrijfstakken: transport, landbouw, industrie handel en bankwezen. Dit plan, aldus de Sovjet, voorziet alleen in de dringende behoeften van Rusland gedurende een tijdvak van 3 jaar. Deze gevraagde credieten zijn dan alle bedoeld als toe te staan aan de Russische regeering en worden bestemd voor betaling in den vreemde.

Men wierp de Sovjet-leider voor, dat, hoewel de conferentie gaarne wilde gelooven aan noodzakelijkheid van hooge credieten om een zoo reusachtig en onderkomen land als Rusland er bovenop te helpen, men toch gaarne verdere details, als fundament der berekeningen, tegemoet zag. Ook werd er de aandacht op gevestigd, dat de noodige harmonie ontbrak tusschen de gegevens over den toestand in het Sovjetrijk, die zich zou verbeteren en als rooskleurig werd afgeschilderd en het hooge bedrag der gewenschte leeningen, die een geheel ander beeld van de inwendige constellatie van het land moesten doen onderstellen.

De Voorzitter van de sub-commissie voor particulieren eigendom, Lord Greame, retourneerde een lange vragenlijst, hem door de Russische delegatie toegezonden. De Sovjets n.l. waren bereid (volgens hun beweren) om gedeeltelijk de goederen der vroegere eigenaars terug te geven, gedeeltelijk door schadeloosstelling te compenseeren degenen, wier eigendommen door den Russischen staat waren geannexeerd en als „nationaal eigendom" beschouwd. Maar om aan deze verplichtingen te voldoen, dienden zij zulke lange vragenlijsten in door de particuliere schuldeischers der verschillende landen via de conferentie te beantwoorden, dat deze taak voor de delegaties een onmogelijke werd. Zoowel het inzamelen dezer gegevens, — dat een enorme hoeveelheid werk vereischte en nergens voor diende, daar het bij een globale becijfering bleef en de Sovjet op de juiste bedragopgave stonden — als wel de gestadige koersverandering van den roebel in Rusland, die iedere berekening imaginair maakte, beeldden dezen Sisyphus-arbeid ten voeten uit.

Litwinoff bleef echter onbuigzaam op dit punt van aangifte, daar — zooals hij zeide — de Sovjets bewijzen te over hadden, dat de industrieële vorderingen grootendeels waren overdreven en men niet wist, hoever die overdrijving liep, wanneer niet tot in bijzonderheden werd afgedaald. Gesteld, — zoo voegde hij er aan toe, — dat een rechtsprekend lichaam in het leven wordt geroepen om in deze te beslissen, dan zijn de gevraagde detail-inlichtingen van het hoogste belang voor de te treffen uitspraak.

De voorzitter opperde het bezwaar dat er maanden zouden verloopen alvorens de verschillende regeeringen van hun onderdanen die opgave konden bijeenbrengen; hieruit bleek alreeds dat deze taak voor de Haagsche conferentie, die toch niet op den uitslag kon wachten, een onmogelijke was.

Doch bij wien ligt de schuld, vroeg Greame, dat de vorderingen alleen bij benadering kunnen worden ingediend? Toch zeker niet bij de eischers, die geen gelegenheid hebben gehad hun bezittingen in Rusland te bezoeken en derhalve niet op de hoogte zijn van den toestand, waarin deze bezittingen verkeeren. De Sovjets hadden dus geen reden verbaasd te zijn omdat de vordering slechts bij ruwe schatting werden gegeven.

De Rus repliceerde, dat zijn delegatie om juiste cijfers vroeg, niet voor hun eigen pleizier of om anderen overlast aan te doen, doch uit zuiver zakelijke bedoelingen. Waarom zijn de eischers destijds niet verschenen voor de Russische regeering en rechtbanken ten einde hun rechten te reclameeren? Waarom zonden de regeeringen niet bij uitstek practische menschen uit voor het onderzoek, zooals Lord Greame e. a.? Litwinoff deed dan het voorstel om door middel van de pers mede te deelen, dat voor eischers formulieren ter invulling zouden beschikbaar zijn en gaf op de vraag, wie dan het drukken en uitzenden der 5 à 6 miljoen vragenlijsten moest betalen, ten antwoord, dat deze kosten uit de credieten zouden worden bestreden.

— „Wilt gij dan daarvoor de credieten aanwenden," interrumpeerde Lord Greame. „Het ware beter dat het Russische propagandafonds zich voor deze zaak spande."

Ook in de subcommissie voor de schulden speelden zich dergelijke tooneelen af, die erop wezen dat een vergelijk met de Sovjets haast onbereikbaar was. Dezen goochelden met Romanoff-roebels, Kerenski-roebels, Sovjet-roebels en „roebels 1922", wat steeds de grootste verwarring veroorzaakte. Door Litwinoff ondervraagd om een nauwkeurige opgave van het aantal obligaties, dat zich in de verschillende landen bevond, antwoordde de Fransche commissiepresident driftig, dat Rusland dit zelf maar moest onderzoeken, alleen in Frankrijk hadden zich reeds 1.400.000 houders van aanspraken doen inschrijven.

* * *

De komst ter conferentie van den Russichen gedelegeerde Krassin deed nog een oogenblik de hoop herleven, dat men ging arbeiden in een sfeer van grootere toeschietelijkheid. Krassin immers had zich te London doen kennen als een deskundig zakenmensch en bovendien een gentleman met wien te praten viel. Doch spoedig moest men ervaren, dat het gezelschap zijner Bolsjiwiki kameraden en de geest van Moskou, aan welks invloed hij bleek zich niet te kunnen ontrekken, een anderen Krassin in Den Haag deed spreken dan men te London had ontmoet.

In de eerste vergadering, die hij bijwoonde, verleende Krassin de meest uitgebreide verklaringen, die de niet-Russische commissie verlangde, doch reeds in de volgende, toen men den stier bij de horens pakte en niet langer de klippen der hoofdquaesties omzeilde, wees de nieuwe delegatieleider op zijn gebrek aan volmacht, gemis aan voldoende kennis, reden waarom hij te Moskou inlichtingen moest gaan vragen. Daarenboven verklaarde hij de door Litwinoff aangeboden lijst van concessies niet als definitief, doch slechts als voorloopig geraamd, daar de mate der te verleenen concessies zou worden begroot naar het meer of minder ruim vloeien der credieten.

Hierop kwam het antwoord der niet-Russische commissie af, dat zij dan de lijst der concessies niet kon aanvaarden; zij bevat slechts een klein percentage der eigendommen, die ieder land in Rusland heeft; geheele takken industrie komen er niet op voor o. a. machine-industrie, textielindustrie, kolenmijnen, distributiebedrijven etc. Wil Rusland met behulp der credieten deze industriën herstellen en ze daarna voor zich zelf behouden?

Welke rechten en faciliteiten, welke vrijheden zullen de geldschieters ontvangen?

Is het hun vergund vrij grondstoffen in te voeren en hoe is hun de uitvoer verzekerd? Mengt zich de Staat niet in de keuze van hun personeel? Mogen zij over hun producten vrij beschikken? De lijst rept daarover met geen woord; zoolang daarover geen absolute zekerheid bestaat, is iedere vraag om crediet tevergeefsch.

Stelde Rusland zijn schadevergoeding — en welk een onvolledige en onbetrouwbare — afhankelijk van het credietbedrag, (waartoe bij gebrek aan vertrouwen door geen enkele geldschieter zou worden bijgedragen), dan wilden de niet-Sovjets-delegaties hierbij afdoende verklaren, dat zij geen verplichtingen op zich namen zonder de betrouwbare zekerheid in welk tempo de schadevergoeding, compensatie, schulderkenning en waarborgen voor rendeering en teruggave der te verstrekken credieten zal geschieden.

Kort en krachtig drukte zich Lord Greame uit, toen hij sprak: „Wij waren er allen op voorbereid de feiten voor zich zelf te laten spreken. Gij waart uitgenoodigd om te zeggen, tot welke vergoeding gij bereid waart, gij hebt daarop geweigerd eenige verplichting tot vergoeding te aanvaarden. Ook hebt gij geweigerd ons den vorm aan te geven van eenige wijze van vergoeding, die mogelijk zou zijn als gij bereid waart te betalen. Van dit alles is niets gekomen. Daarom blijft ons niets anders over dan het op te geven, daar iedere voortzetting nutteloos is.

Litwinoff verklaarde in zijn antwoord hierop, dat het de Russen zou spijten als de onderhandelingen mislukten, nadat zij overtuigd waren dat het hun schuld niet was. De delegatie was en bleef bereid alle noodige inlichtingen te geven mits men hen den tijd liet. Maar ook hij was van meening dat het nutteloos was de conferentie voort te zetten wanneer er toch geen resultaten te bereiken vielen.

* *

De Haagsche conferentie mislukte, zooals men te voren begreep dat zij moest mislukken. Geen economische verzoening was mogelijk tusschen de twee uiteengescheiden deelen van Europa, geen succesvolle onderhandelingen tusschen de Sovjet-regeering en de Staten van West-Europa, omdat er geen overeenstemming kan bestaan tusschen twee principieël tegenstrijdige levensbeschouwingen als die der Sovjets en der kapitalistische wereld. Zoolang niet één van beiden zijn houding van verstoktheid liet varen om een gemeenschappelijk steunpunt te zoeken in een absoluut beginsel van rechtvaardigheid, dat wortelt in de harten aller menschen, zoolang bleef en zal blijven de kloof van verdeeldheid en hebben conferenties niet eens de genezende kracht van trekpleisters.

Waar de Sovjets het niet zoover konden brengen door absoluut-geldende beloften een sfeer van vertrouwen te scheppen, moest het eenieder duidelijk zijn, dat de voortzetting van Genua ook dienzelfden kwaden geest deed overwaaien naar de lage landen der zee.

Niet de Haagsche conferentie mislukte, zeide een Engelsch diplomaat, doch de Genueesche, het troetelkind van Lloyd George: „She died by inches."

Sparta - Volharding 2 - 0

Sparta gewonnen met 2 - 0

Hernandez.

Groep Nederlandsche Antillen

van het

Algemeen Nederlandsch Verbond.

Het bestuur van de bovengemelde Groep maakt aan de Leden bekend, dat het Gewijzigd Groeps-Reglement, goedgekeurd bij G. B. van den 8en December 1922, No. 1210, dien dag in werking is getreden, ingevolge artikel 33 van dat reglement.

Artikel 33, tweede lid, luidt als volgt: *„Het alsdan zittend bestuur treedt af, zoodra een nieuw bestuur, volgens de bepalingen van dit reglement, gekozen is"*; terwijl ten opzichte van de wijze van verkiezing van bestuursleden o. m. het volgende te lezen staat: *„Voor elke verkiezing van bestuursleden, welke in de maand December moet plaats hebben, stelt het bestuur minstens evenveel candidaten als er open plaatsen zijn en deelt de namen dezer candidaten mede op den oproepingsbrief voor de vergadering, waarin de verkiezing zal plaats hebben. De leden kunnen vóór of op deze vergadering deze lijst schriftelijk of mondeling aanvullen en kunnen ook buiten deze lijst hun stem uitbrengen."*

In voldoening aan deze bepaling heeft het aftredend bestuur de volgende candidaten-lijst opgemaakt; te weten:

E. S. C. de Veer Abrahamsz	G. Kruys
J. Appel	P. H. Landzaat
L. A. van den Berge	M. M. M. L. Maduro
Dr. A. J. H. Bergmann	P. F. de Haseth Möller
H. Bierman	M. P. van Romondt
Elias M. Curiel	Mr. J. A. Schagen van Leeuwen
Ds. H. W. Eldermans	D. B. J. Seykens
P. A. Euwens	S. van de Vrede
Mr. C. S. Gorsira	B. E. van der Veen Zeppenfeldt

De Dames en Heeren, Leden der Groep, worden hierbij beleefd verzocht eene Algemeene Vergadering te willen bijwonen, welke gehouden zal worden op **Vrijdag, den 29n December 1922**, des avonds **om ACHT uur**, in de vergaderzaal van den Kolonialen Raad, ter verkiezing van een nieuw bestuur en behandeling van eventueele voorstellen.

Curaçao, den 13n December 1922.

Het Groepsbestuur,

G. J. Eybers, fung: Voorzitter.

2—2 J. H. Perret Gentil, fung: Secretaris.